

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy VI

Kształcenie literackie i kulturowe

Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- poprawnie czyta i wygłasza tekst poetycki
- wyodrębnia elementy świata przedstawionego w utworze literackim, teatralnym, filmowym
- rozumie tekst epicki po cichym przeczytaniu
- korzysta z objaśnień wyrażen i zwrotów pod tekstem
- poprawnie łączy tytuły lektur z nazwiskami autorów

Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na stopień dopuszczający oraz:

- rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne
- wskazuje cechy bohaterów
- odróżnia osobę mówiącą i narratora od rzeczywistego autora
- rozumie pojęcia: opis, opowiadanie, przepis, życzenie, instrukcja
- porządkuje wydarzenia, uwzględniając związki przyczynowo- skutkowe
- zna pojęcia: bajka, baśń, mit, legenda, powieść, ballada
- samodzielnie wyszukuje informacje we wskazanym źródle

Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na stopień dostateczny oraz:

- odróżnia pojęcie fikcji literackiej od rzeczywistości
- czyta płynnie, przejrzyście intencjonalnie
- wskazuje w narracji elementy opisu, opowiadania, dialogu
- poprawnie redaguje dialog, opis, opowiadanie, instrukcję, przepis, list, życzenia, zaproszenia
- w utworze poetyckim wyróżnia środki stylistyczne
- odróżnia wiersz stroficzny od ciągłego, rymowany i nierymowany (biały)

Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na stopień dobry oraz:

- zna cechy gatunkowe bajki, legendy, powieści i potrafi zaliczyć utwór do określonego gatunku
- we własnym opowiadaniu wprowadza elementy opisu, dialogu
- samodzielnie dostrzega ogólny sens utworu, przesłanie, ideę, temat
- samodzielnie ocenia i motywuje postępowanie bohater
- wyodrębnia elementy składające się na widowisko teatralne (gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty)
- wyodrębnia elementy dzieła filmowego i telewizyjnego (scenariusz, reżyseria, ujęcia, gra aktorska)

Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na stopień bardzo dobry oraz:

- wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych

Formy wypowiedzi

Formy wypowiedzi	Wymagania			
	na stopień dopuszczający	na stopień dostateczny	na stopień dobry	na stopień bardzo dobry
	Uczeń:			
Opowiadanie	- pisze krótkie opowiadanie	- redaguje opowiadanie w 1.i 3. osobie - posługuje się określeniami	- redaguje opowiadanie na podstawie własnych przeżyć lub lektury	- redaguje i właściwie komponuje opowiadanie odtwórcze i twórcze z zastosowaniem dialogu - przytacza i zapisuje poprawnie cudzą wypowiedź - świadomie przekształca tekst ciągły na dialog
Opis	- potrafi opisać osobę, rzecz	- posługuje się określeniami	- wykorzystuje słownictwo nazywające uczucia, a także słownictwo oceniające	- redaguje opis dzieła sztuki
Pamiętnik	- potrafi napisać krótki tekst	- przedstawia wydarzenia w porządku chronologicznym - opisuje wydarzenia w pierwszej osobie	- stosuje słownictwo charakterystyczne dla pamiętnika	- posługuje się elementami kompozycji adekwatnymi do wypowiedzi
Dziennik	- potrafi napisać krótki tekst	- przedstawia wydarzenia w porządku chronologicznym - opisuje wydarzenia w pierwszej osobie	- stosuje słownictwo charakterystyczne dla dziennika	- posługuje się elementami kompozycji adekwatnymi do wypowiedzi
Sprawozdanie	- odtworzy przebieg wycieczki i imprezy szkolnej	- zachowuje porządek chronologiczny - zachowuje logiczną całość wypowiedzi	- używa w określonych sytuacjach zdań bezpodmiotowych	- stosuje znaki interpunkcyjne przy zapisie rzymskich i arabskich liczb typu: V liceum, 7. zawodnik,
List	- zna kompozycję i układ listu - pisze krótki list	- redaguje list oficjalny i nieoficjalny	- poprawnie redaguje list oficjalny i nieoficjalny	- poprawnie redaguje list oficjalny i nieoficjalny - świadomie posługuje się

				słownictwem, wyrażającym intencję wypowiedzi
Notatki z lektury	- redaguje krótką notatkę	- redaguje notatkę	- wyciąga krótkie wnioski wynikające z analizy tekstów	- wyciąga wnioski podsumowujące dyskusję po przeczytaniu lektury
Pisma użytkowe	-potrafi zredagować krótki i prosty tekst użytkowy	- redaguje telegram zgodnie z intencją i zaistniałą sytuacją	- poprawnie wypełnia użytkowe druki pocztowe	- swobodnie skraca tekst, pozostawiając niezbędne informacje - poprawnie stosuje skróty

Nauka o języku

Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w stopniu dopuszczającym ortografię
- zna podstawowe części mowy
- rozpoznaje czasownik i określa formy przy pomocy nauczyciela
- dostrzega związek czasownika z innymi wyrazami
- rozpoznaje rzeczownik i określa jego formę
- rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania
- poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne na końcu wypowiedzeń

Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na stopień dopuszczający oraz:

- opanował w stopniu dostatecznym ortografię
- samodzielnie rozpoznaje części mowy i określa ich formy
- w miarę poprawnie analizuje związki wyrazowe
- zna liczebnik
- wyodrębnia i nazywa podstawowe części zdania
- określa cechy głosek: dźwięczność, nosowość, miękkość

Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na stopień dostateczny oraz:

- opanował w stopniu dobrym ortografię
- rozumie i rozpoznaje temat i końcówkę w odmianie wyrazu
- zna pojęcie oboczności głosek na prostych przykładach
- rozumie stosunki współrzędności i podrzędności zespołów składniowych
- odróżnia związek główny od związków pobocznych
- rozumie pojęcie akcentu, podaje przykłady

Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na stopień dobry oraz:

- opanował w stopniu bardzo dobrym ortografię
- całkowicie poprawnie analizuje i stosuje związki wyrazowe w zdaniach
- samodzielnie rozpoznaje poznane części mowy i zdania
- zna wyjątki od podstawowej zasady akcentowania

Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na stopień bardzo dobry oraz :

- wykazuje zainteresowanie przedmiotem
- czyta i zna dodatkowe teksty
- orientuje się w zagadnieniach języka, literatury i kultury, bardziej niż wymaga tego program
- jest aktywny, bierze udział- z bardzo dobrymi wynikami- w konkursach szkolnych i pozaszkolnych
- pisze prace klasowe na maksymalną liczbę punktów i bez żadnego błędu,

- redaguje prace ciekawe, oryginalne, twórcze, pomysłowe

Ocenianie wypowiedzi ustnych

Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się krótko, chaotycznie
- ma problem z odpowiedzią na temat
- nie panuje nad potokiem składniowym
- mała sprawność i poprawność językowa
- mówi niewyraźnie, cicho, w sposób niezrozumiały dla odbiorcy

Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada się, starając się zachować wymaganą formę wypowiedzi
- mówi na temat, nie wyczerpuje omawianych zagadnień
- występują błędy językowe
- stara się mówić tak, aby nawiązać kontakt z odbiorcą

Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- zachowuje formę wypowiedzi
- mówi wyczerpująco na temat
- popełnia nieliczne błędy językowe
- dba o kulturę słowa
- mówi głośno, wyraźnie, nawiązuje kontakt z odbiorcą

Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- swobodnie wypowiada się na temat, zachowując formę wypowiedzi
- mówi wyczerpująco
- buduje zdania poprawne pod względem składniowym
- mówi płynnie, ciekawie, dobierając zróżnicowane słownictwo stosowne do tematu
- mówi głośno, wyraźnie, z odpowiednią intonacją, barwą głosu

Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- w swej wypowiedzi zawiera treści wykraczające poza program
- stosuje różne wypowiedzenia, dostosowując je do sytuacji mówienia
- mówi w sposób oryginalny, ciekawy, przemyślany
- potrafi skupić na sobie uwagę odbiorcy dzięki sposobowi mówienia

